

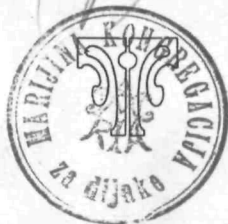
ANGELČEK

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

Uredil

ANTON KRŽIČ.

XVII. tečaj.

V Ljubljani, 1909.

Izdalo društvo „Pripravniški dom“.

Natisnila Katoliška tiskarna.

33382 1 cc

- 1 4 cc
33382

KAZALO.

Pesmi.

Stran

Stran

Oj prisveti zlati solnček! . . .	1
Hranite, kadar imate! . . .	1
Na svečnico . . .	17
Pridi, zlata vesna! . . .	17
Pozimi v šolo . . .	33
Solnce in pečka . . .	33
Solnce in megle . . .	39
Svetemu Juriju . . .	49
Kdo je nesel butaro? . . .	54
Vsako leto . . .	61
Vstajenje . . .	62
Dečkove želje . . .	65
Ko prišla je vesna . . .	65
Vrabc in lastovka . . .	69
Rija raja . . .	70
Lajnar. (Slika) . . .	72
O sladki čas . . .	75
O pomlad vesela . . .	78
Pri pomladnem delu . . .	80
Mokriškemu . . .	81
Naš hišni red. (Slika) . . .	90
Najlepši cvet . . .	94
Skrb ima . . .	95
Na kresni večer . . .	95
Veseli vrtnar . . .	96
V domovju tuj . . .	97
Na počitnice . . .	112
Detetu . . .	113
Ajdica bela! . . .	113
Marjetica in vrtnica . . .	117
Naša deca. (Slika) . . .	120
Najdražji šopek . . .	126
Ura . . .	128
Miš in vrabc . . .	129
V šole! . . .	144
Pridi, jesen! . . .	145
Jesenska slutnja . . .	145
Jaz pa pojdem v tihe gaje . . .	151
Kadar na večer . . .	151
Zakaj bi ne bili veseli? . . .	152
Solnce tone za gorice . . .	156
V oktobru. (Mati in otrok) . . .	159
Na vernih duš dan . . .	161
Vrana in šoja . . .	164

Rajnim na spomin . . .	169
Rad bi šel s pticami . . .	172
V poljani . . .	172
Deklica in senica . . .	177
Tončkov pogum . . .	180

Povesti, popisi, pripovedke, basni itd.

Senica in vrabc . . .	5
Kdo je zvitejši? . . .	10, 23
Strah pod stajami . . .	42, 59
Pasje prijateljstvo . . .	46
Na cvetno nedeljo . . .	54
Velika sobota . . .	61
Franjici v spomin . . .	70
Prve pomladanske cvetlice . . .	74
Mlada ujetnika . . .	75
Sprehod po gozdu . . .	78
Ne jezimo se na Adama . . .	85
Presajena šmarnica . . .	92
Zakaj nima jelen repa? . . .	95
Po nedolžnem . . .	102, 122
Povest o zlati ribici . . .	109
Milosrčni Pavle . . .	118
Lisica in jelen . . .	127
Berač Golob . . .	133
„Ne toliko!“ (Slika) . . .	136
Nezgoda Završčanovega Šimna . . .	139
Čigani . . .	149
Kako je golob lovil polhe . . .	153
Tomazinovi trije . . .	156
Kapljice vode . . .	158
Sraka in mladiči . . .	159
Sen na vseh vernih duš dan. (Slika) . . .	165
Misli ob grobovih . . .	170
Lukčeva trgateg . . .	173
Jesenska cvetica . . .	174
Basen o sraki . . .	175
Kako je Matijček tepežkal . . .	181
Škrjančev Pepček . . .	185
V koči konec vasi . . .	187

Lepi nauki.**Kaj nas uči pratika:**

1. Družinska pratika	2
2. Namen pratike	3
3. Cerkevno leto	18
4. Nedelja	34
5. Advent	50
6. Božič in Velika noč	66
7. Binkošti	82
K največjemu prazniku	83
8. Marijini prazniki	98
9. Prazniki angelov vari- hrov	114
10. Svetniki	130
11. Apostoli	146
12. Sv. mučenci	162
13. Svetniki-nemučenci	188
Bivališče božje	6
Trojno zrkalo	45
Senca	63
Nekaj sličic iz svetni- škega življenja:	
Sv. Blaž	21
Sv. Rotija — Sv. Valentin	22
Sv. Kazimir	37
Štirideset mučencev — Sveti Benedikt	38
Sv. Vincencij Fereri	52
Sv. Jurij	53
Sv. Florijan	67
Sv. Izidor	68
Sv. Anton Padovanski	84
Sv. Alojzij	85
Sv. Ciril in Metod	99
Sv. Mohor in Fortunat	100
Sv. Ana	101
Sv. Lavrencij	115
Sv. Rok	116

Sv. Egidij (Tilen)	131
Sv. Notburga	132
Sv. Frančišek	147
Sv. Gal	148
Sv. Martin	163
Sv. Nikolaj	179

V zabavo in kratek čas.

Dvokrižna zastavica	16
Šaljiva vprašanja	16, 48, 80, 112, 144, 160, 176
Računska naloga	48
Zastavice	80, 112, 144, 176
Kratkočasnice	48, 112, 128, 144, 176, 192

Slike.

Zapovedani in drugi ime- nitnejši prazniki (bar- vano)	8-9
Nedolžnost	24-25
Angeli spremljajo nebeško Kraljico	40-41
Jezus, prijatelj otrok	56-57
Lajnar	72
Pri zajtrku	91
Juhe, že sadje zori!	105
Naša deca	120-121
„Ne toliko!“	137
Vrček materinskih solz	168
Sveti večer	184
Male sličice iz pratike v vseh številkah.	

Pesem z napevom.

Oj prisveti zlati solnček!	47
--------------------------------------	----

ANGELČEK

Priloga „Vrtcu“.

Štev. 1. Ljubljana, dne 1. januarja 1909. XVII. tečaj.

OJ PRISVETI, ZLATI SOLNČEK!

Oj prisveti, zlati solnček,
in raztopi snežni led
in prebudi spečo trato,
da nam bo rodila spet!

Oj prisveti, zlati solnček,
in na daljni jug poglej,
pa pokliči drobne ptičke
spet v domovje naših vej!

Oj prisveti, zlati solnček,
in razjasni nam obraz,
da pozabimo na zimo,
da pozabimo na mraz!

Bogumil Gorenjko.

HRANITE, KADAR IMATE!

Ko bi vrabček v prosu vedel,
da prihruje zima spet,
izpod neba sneg prinese
in zakrije zemljo v led:
žitnice bi si osnul,
vanje živeža nasul,

Koliko ljudi na svetu
izpremembo to pozna,
pa bodočnost ni jim mari
in le vživa, kdor ima.
Nili vrabcu tak enak?
Ej, še grši je bedak!

Mokriški.

KAJ NAS UČI PRATIKA?

1. Družinska pratika.

Marica: Oh, babica, kako lepo pratiko so nam letos mama kupili! Podobica na prvi strani je pa že tako lepa, da bi jo kar gledala.

Babica: O, saj jo boš lahko premnogokrat gledala. Le to pazi, da se ne omaže preveč. Zelo me veseli, da ti je tako všeč. Je namreč res imenitna slika, ker nam predstavlja tri najsvetejše osebe: Jezusa, Marijo in Jožefa v nazarejski delavnici – sveto družinico!

Binček: Glejte, babica, Marica je pa poljubila pratiko!

Babica: Prav je storila, saj je poljubila sliko svete družinice, in to je lepo in hvalno, če spoštljivo poljubujemo svete podobe.

Janko: Jaz vem pa še nekaj drugega.

Babica: Kaj neki, sem res radovedna.

Janko: Onkrat sem spremil ata, ko so šli naročit ‚Vrtec‘ in ‚Angelčka‘. Gospod urednik so rekli: „To leto pa le pridno čitajte ‚Angelčka‘, vam bo razkazoval družinsko pratiko. Boste le videli, koliko lepega se da naučiti iz nje. Kazali so nama tudi, kako bodo še posebej iz pratike sestavili zapovedane in druge imenitnejše praznike v posebnih skupinah. Dalje pa nama niso hoteli pripovedovati, marveč so naju kar na kratko odpravili: „Boste že sami videli.“

Babica: Jaz sem pa izvedela še nekaj več. Kar se mi tukaj pogovarjamo, vse to bomo čitali tudi v ‚Angelčku‘.

Marica: Ali res? E, zdaj moram pa že pametna biti in paziti, da ne zinem kaj neumnega.

Janko: Pojdi, pojdi! Kaj misliš, da bodo gospod urednik tako nespametni, da bodo dali v svoj lepi časnik natisniti, če kdo izblekne kaj neumnega.

Babica: Le potolaženi bodite o tem. Saj poglavitna reč itak zadene mene, ki sem se namenila, da vam bom polagoma temeljito razložila našo pratiko.

Če bo pa kaj pomanjkljivega bodo že popravili in izboljšali gospod urednik.

Zdaj je bilo pa že dovolj govoričenja. Kar začnimo.

2. Namen pratike.

Babica: V nekem cerkvenem govoru sem slišala in si prav posebno zapomnila te-le zlate besede: Izmed vseh darov, ki nam jih naklanja naš predobrotljivi Stvarnik, je najdragocenejši dar — čas. Z dobro uporabo časa, so rekli govornik, se da vse pridobiti, brez časa nič! Čas je tolike cene kot Bog sam; zakaj s časom, kakor ga kdo obrača, lahko dobi ali pa izgubi Boga in večno zveličanje. Potlej so pa še pristavili: Bog sam tako zelo čisla ta dar, da ga nikomurno če dati kar vsega hkrati, marveč ga deliv manjše in večje dele; na sekunde, minute, ure, dneve, tedne, mesece in leta; pa nikoli ne da nikomur večjega dela, če ni še porabil vseh manjših.

Tem lepim besedam moram pristaviti še to, da imamo dvojno mero, s katero nam meri ljubi Bog ta svoj dragoceni zaklad.

Marica: Jaz že vem, kako se imenuje ta mera. Ura se ji pravi.

Babica: Zadela si. Toda le na polovico. Z uro merimo le sekunde, minute in ure v toliko, da doštejemo dan in noč. Za daljno štetje imamo pa drugo mero.

Janko: Jaz vem.

Babica: Zdaj sem pa zelo radovedna, če si res tako moder. No, povej nam, kaj misliš?

Janko: Pratika! Ali ni res?

Babica: Res je, res. Pratika nam meri tedne, mesece in letne čase.

Marica: Povejte nam, babica, zakaj se pa ta knjižica imenuje „pratika“?

Babica: Pratika je tuja beseda, ki pomeni toliko kot nekaj opravnika, ker daje za vse leto navod,

kdaj naj se izvršujejo razna opravila, kateri dan je počitek itd. Česar ne more pokazati na sliki, pa še pridene z besedo, n. pr. sejme, vremenska pravila in še marsikaj drugega.

Janko: Ahà, taka opravila se pa vidijo vsak mesec na sliki gori na levi strani. Marca meseca nam n. pr. kaže ta sličica, da je treba obrezovati in pre-

sajati drevesa po vrtovih; v juniju vidimo kosca na travniku; v avgustu pa že mlatiče na podu in slično tudi druge mesece.

Babica: To že; ali pratika se ne ozira samo na posvetna opravila, marveč nas še posebno opozarja na one naše dolžnosti, ki jih imamo do Boga, in nas

opominja, da delajmo tudi za nebesa, ko si služimo zemeljski kruhek.

Marica: Zdaj pa vidiš, Janko, kako si posvetnjaški. Vidiš le delavce na vrtu, na ono stran se pa ne ozreš, da bi videl, kako se pobožna ženica izpo-

veduje in da sta dva druga že tam pred oltarjem pri sv. obhajilu. Poleti vidiš le kosca na travniku, lepe

procesije na praznik presv. Rešnjega Telesa pa ne opaziš; avgusta meseca vidiš le mlatiče na podu, ne pa pobožnih romarjev, ki so na isti sliki. Zakaj pa

tudi nisi nič omenil zadnje slike, na kateri so naslikane jaslice?

Babica: Marica, ti si prehuda; ne smeš tako slabo soditi! Počakaj, vse se ne da naenkrat povedati. Pravzaprav sta me pa že oba odvrnila od prvotnega namena. Govoriti sem hotela z vami najprej o cerkvenem letu. Zdaj pa moram odložiti za prihodnjič. Medtem si pa dobro oglejte sličice. Vem, da boste že sami mnogo spoznali in že naprej uganili, o čem vam bom pripovedovala.

Marica: Babica, še Binček bi rad nekaj povedal.

Binček: Jaz imam pa najraje takrat, ko Miklavž hodi in nosi darila.

Babica: I, seveda, tudi zate, maliček, je pratika na svetu. Le sem bliže se pomakni; glej, tudi to je kaj lepo naslikano na levi strani jaslic na sliki zadnjega meseca

SINICA IN VRABEC.

Sinica je tiščala na sneženi veji visoke jablane. Tresla se je mraza, revica; saj je bila najostrejša zima.

K nji prileti nagajivi vrabec in jo nagovori: „No, kaj se držiš tako zmrzlo?“

„Zebe me“, odgovori sinica.

„He, zakaj pa nisi poletela na jug, kjer je vedna pomlad?“

„Zakaj pa nisi poletel ti; tudi tebi ni menda vroče v najhujšem mrazu?““

„Jaz? He, meni se tudi po zimi godi dobro. Pri Zaplotnikovih visi koruza pod kapom, pa lepo zletim tja in se nazobljem. Kdo bi ne kradel, če je lačen? Spim tudi lepo na gorkem; skrijem se v Kovačev dimnik; zjutraj res prilezem črn kot dimnikar iz njega, pa kaj bo to!“

„Krasti ni lepo, vrabec! Meni se ne godi dobro, a sem bolj zadovoljna kot ti, tatiček. Lahko bi bila poletela na jug, a mislim, da je lepše živeti v domovini v pomanjkanju, kakor v tujini v izobilju. Ti si ostal le zato v domačem kraju, ker prav tako kradeš po zimi kot poleti!““

„Čiv, čiv,“ je zavreščal vrabec-tatič in je osramočen odletel.

Bogumil Gorenjko.

BIVALIŠČE BOŽJE.

O sv. mučencu Leonidu se pripoveduje, da je svojega sinka Origena, ki je bil pozneje jako učen in slaven mož, takrat ko je še v zibelki ležal, mnogokrat pobožno poljubil na prsih. Ko so svetníka vprašali, zakaj to dela, je odgovoril: „Ker je otrokovo srce pravi tempelj sv. Duha.“

To dogodbo je v cerkvi slišala neka bogoljubna grofinja. Zgled sv. Leonida ji je bil tako zelo všeč, da ga je takoj začela posnemati. Svojega malega sinka Krištofa je naučila, da mora vselej, če ga bo kdo vprašal, kje stanuje ljubi Bog, pokazati na svoje srce in odgovoriti: „V srcu malega Krištofa, če je priden.“ In da bi si ta nauk in opomin še bolj zapomnil, ga je večkrat, zlasti zvečer, s sveto resnobo pokrižala na čelu, ustih in na prsih.

Nekega dne pa se je zbralo mnogo gostov v gradu. Blaga mati ni imela časa, da bi svojega sinka Krištofka sama spravila k počitku in molila ž njim ve-

černo molitev. Postrežnici naroči, naj ga odpravi v posteljo, sinku pa reče, naj sam opravi svoje večerne molitvice, ker mora sama ostati pri gostih,

Krištofek vestno opravi, kar mu je bila naročila ljuba mamka. Kleče in s sklenjenimi rokami opravi vse molitvice ki jih je že znal; potlej pa se vleže in hoče zaspati. Kar se spomni, da ga mama še ni prekrižala. To mu ne da miru. Hitro vstane; bos in v spalni obleki caplja po stopnicah dol, da bi poiskal mamo, ki naj mu naredi običajne križe, da bo mogel mirno zaspati.

Mati je sedela med odličnimi gosti, ki so se vsi po vrsti kaj začudili, ko so zagledali dečka v taki opravi Krištofek pa mirno koraka proti materi, jo potegne za obleko in reče: „Ali ljubi Bog nič več ne stanuje v mojem srcu, ker me niste s sv. križem znamenjali na mojem srcu? Kaj sem hudega storil, da je bežal od mene?“

Mati ga vzdigne na svoje naročje, ga poljubi in mu reče: „Ljubi Bog ni bežal od tebe, drago dete! Kar zmiraj ostani tako priden, pa ne bo nikdar zapustil tvoje duše.“ Takoj seže po blagoslovljeno vodo, pobožno prekriža dobremu dečku čelo, usta in srce. Nato odbeži dobri otrok ves potolažen v svojo spalnico in sladko zaspi.

Lahko si mislite, da so gostje radovedno popraševali, kaj neki pomeni to nenavadno vprašanje dečkovo. Bogoljubna grofinja pojasni plemenitim gostom, kaj je slišala v cerkvi pri pridigi in da je hotela na ta način opominjati svoje ljubo dete, da naj svoje srce kot bivališče božje vedno varuje vsakega greha.

A. Zapovedani prazniki.

I.

II.

III.

Božič		Novo leto		Sv. 3 Kralji		Vel. noč		Vnebohod		Binkošti		Sv. Trojica		Sv. R. Telo	
															
						Vel. ponedeljek △				Binkoštni poned. △					
Mar. č. sp.		Svečnica				Mar. ozn.				Vel. Šmaren		Mali Šmaren			
															
		Sv. Štefan				Sv. Jožef				Peter in Pavel		Vsi sveti			
															

B. Drugi imenitnejši prazniki.

Ime Jez.	Sv. druž.	Čvet. ned.		Najd. sv. Križa		Srce Jez.	Pov. sv. Križa	Zegnanska ned.			
			Bela nedelja. ☩		Varstvo sv. Jožefa ☩				Zahvalna nedelja ☩		
Lurš. M. B.	Ž. M. B.	Obisk. M.	Karm. M. B	Srce M.	Ime Mar.	Rožniv.	Dar. Mar.	Ang. varih			
											
Andrej	Tomaž	Janez	Pavel spr.	Stol sv. P.	Matija	Marko	Fil. in Jak.	Jernež	Matevž	Slm. in Jud.	Lukež
											

KDO JE ZVITEJŠI?

Basen. — Spisal Silvester K.

I.

Nekoč pozimi sta lisica in volk potovala skupaj. Bil je mraz, da je pokalo drevje. V hudi zimi se godi živalim jako slabo. Tudi lisici in volku se je godilo tako. Bila sta lačna, da je bilo joj! Pa reče lisica volku: »Tako stradanje ni nič, dragi tovariš! Če si kmalu ne dobiva živeža, morava poginiti. Počakaj na-me; grem tam k hramu, da izkusim ukrasti kokoš. Če jo dobim, je bova imela za prvo silo oba dovolj.« Volku je bilo to prav.

Lisica ni izostala dolgo. Vračala se je s plenom.

»Ljudje imajo vendar prav,« reče volk, hoteč jo pohvaliti, »da je lisička kaj premetena in zvita žival.«

»Ti že verjamem,« se nasmeje lisica. »Zato sem pa tudi že pol kokoši pojedla. Ljudje pa pravijo tudi, da je volk kaj požrešna in nenasitna zver.«

Volku ni ugajala samo polovica kokoši, čeprav je bila precej velika. Med čakanjem je bil računil, kako bo delil plen, da sam dobi večji del. Za tokrat se je bil pa zmotil.

»Meni si premalo prinesla,« se zahuduje na lisico. »Pojdem sam na rop; a od tega, kar dobim, ne dam tebi nič.«

Lisica, ki je že naprej slutila, kaj bo, se nasmeje prekanjeno in reče: »To, kar boš ti dobil, obdrži le za-se. Želim ti najboljše sreče!«

Volk se napoti k hramu. Ravnotam je bila lisica prej ukradla kokoš. Ljudje so jo bili sicer zapazili in jo zasledovali, a je srečno odnesla pete. Ne tako volk. Ko se priplazi k hiši, ga zagleda pes in se lajaje zakadi vanj. V istem hipu pa prihite tudi ljudje in jamejo mlatiti po volku, da je dlaka letela od njega. Volk se zakadi v beg in beži kakor podkovan. Pes ga še za slovo občutljivo potegne za rep, kakor da ga hoče opozoriti, naj si dobro zapomni to hišo.

Lisici, ki je vse opazovala daleč za nekim grmom, je bila všeč ta igra. Ko pridrvi volk mimo

nje, mu reče porogljivo: »He, gospodar! Kam se vam pa tako mudi, da letite, kot bi gnali muhe na pašo?«

»Molči, hudobnica!« zagodrnja volk. »Le čakaj, kadar dobijo tebe tako, kakor so dobili mene, gotovo te ubijejo. Vesel sem, da sem še sploh ušel.«

»Prav imaš, da si vesel,« ga zbode lisica, »a poglej nekoliko svojo kožo. Razbita in razsekana je, da bi jo lahko prodal za rešeto. In rep še le! Tak je kot obrabljen brezova metla. Najboljše na vsem izletu seveda je, če si le količkaj dobil za svoj požrešni in vedno prazni želodec. Vse drugo se bo samo popravilo in zakrpalo.«

»Oh,« vzdihne volk, »ravno to je nesreča, ker nisem nič dobil! Na begu sem pa še prej použito kokcjo polovico tako pretresel, da čutim zdaj hujši glad od prej.«

»Če je taka,« reče lisica, »tedaj je najbolje, če te zapustim. Storiti ti itak ne morem nič povolji in bojim se te tudi. Kaj lahko bi se ti namreč poljubilo še mojih kosti. Imam jih pa sama tako rada, da jih najrajši še o pravem času spravim v varnost. Ostani torej zdrav! Svet je širen – mogoče se ne vidiva več.«

Lisica res zapusti volka. Ta jo sicer prosi, naj ostane pri njem, in ji zatrjuje, da ji noče storiti nič žalega, a bilo je vse zastonj. Ker prošnje nič niso pomagale, vzklikne naposled trmoglavo: »E, kaj! Če nočeš ostati, pa pojdi; si bom že sam pomagal!«

Toda slabo si je pomagal, slabo. Idoč dalje po gozdu, ovoha prijeten duh.

»Če se ne motim, bo nekaj zame,« si misli in stopi naprej, dokler ne pride do kosa pečenega mesa. »Diši seveda nekako tako kot pečena mačka,« modruje, »a pregovor pravi, da sila lomi kola. Dobro, da, izvrstno, bo to za-me in, oh, kako slastno pojem pečenko. Škoda je, da me ne vidi lisica. Gotovo bi me zavidala.«

Lisica pa, ki je bila že prej uvohala pečenko in je dobro vedela v svoji izkušnosti, da preži pod njo past, je slišala za grmom volkove besede. »Oh, kako dobro te vidim,« si je mislila, »toda ne zavidam te

nikakor ne! Hm — kakor je slišati — prav povelji ti ravno ni mačja pečenka, a pomisli, da ti ljudje ne bodo nastavljali telečjega mesa, ker ga sami radi jedo. Želim ti najboljši tek!«

Volk zgrabi meso, — pod snegom skrita past pa volka. Železni zobje se mu zasade tako globoko v vrat, da se ne more več rešiti in mora žalostno poginiti. Lisica ga še enkrat pogleda, potem ga pa zapusti, rekoč: »Tako plačilo si torej dobil za svojo požrešnost!«

II.

Lisica ni dolgo ostala sama. Ker je morala vedno komu nagajati, si je izbrala kmalu novega tovariša, rjavega kosmatinca medveda. Ravno se je bil vzbudil iz zimskega spanja in je še kaj zadremano gledal iz svojega brloga, ko ga najde lisica.

»Dobro jutro, boter!« ga pozdravi prav vljudno.

»Ti že imaš dobro jutro,« zagode medved nevoljno, »si že bržčas sita; a pri meni ni tako. Želodec se mi obrača kaj čudno; sem še tešč. Veš morebiti za kak prigrizek?«

Lisica si nekaj namisli in reče: »Tako j pri roki nimam nič; vem pa za drevo, na katerem visi še od lanske jeseni lepa hruška. Sladka mora biti, da je kaj, in ker rad ješ slaščice, mi boš gotovo zelo hvaležen, ako ti jo pokažem. Sama bi si jo bila že vzela, ko bi le znala plezati.«

Medved je bil silno zadovoljen z odgovorom in je silil lesico, naj ga takoj pelja k tistemu drevesu. Lisica, ki se je hotela seveda le pošaliti z medvedom in se mu je bila zlegala, goni medveda dolgo časa po gozdu sem in tja. Same nevolje je medved že renčal. Naposled mu vendar lisica pokaže staro drevo, na katerem pa ni bilo nobene hruške. Medved spleza brž gor, a ne vidi nobenega sadu.

»Le naprej po veji, naprej! Takoj si pri hruški,« prigovarja lisica. »Saj ni nobene,« ugovarja medved.

»Morebiti ne vidiš dobro, ker si spal celo zimo; le pojdi dalje po veji!«

»Meni se veja že preveč šibi.«

»Veja je močna in drži dva taka, kakor si ti. Le plezaj dalje! Tebi se samo zdi, da se veja šibi.«

»Rečeš lahko, kar hočeš, a!i hruške ni na veji,« trdi medved. Komaj pa se stegne nekoliko dalje, že se zlomi veja. To ravno je hotela lisica. Medved telebi tako strašno na tla, da kar mirno obleži. Ko čez nekaj trenutkov prav rahlo vstane in poizkuša, če ga še nesejo noge, stoji še zmiraj lisica nekaj korakov od njega in ga gleda kakor začudena.

»Zdaj, ko si me ukanila, hinavka, se mi pa še čudiš!« zahuduje se medved.

»Občudujem te radi trde glavice, ki ti jo je dal Stvarnik. Meni namreč bi se bili pri takem padcu pretresli vsi možgani. Sicer te pa prosim odpuščanja, ker sem ti rekla prej, da si slep. Imel si namreč prav, ko si trdil, da ni na veji hruške. Zdaj se še le spominjam, da sem le lani videla eno na tem drevesu. Ta pa je gotovo čez zimo padla na tla, ako je ni prej vzal kdo drugi.«

»Lisička, pazi! Ako me še enkrat tako grdo ukaniš, kakor si me bila zdaj, ne bo ti sreča mila; raztrgam te na drobne kosce. Za tokrat ti še odpustim, a s pogojem, da mi preskrbiš kaj za moj lačni želodec.«

»Ker si tako usmiljen in me še pustiš pri življenju,« hlina se lisica, »hočem ti biti hvaležna in ustreči tvoji želji. Še sanjati se ti ne more, kako dober obed ti bom pripravila, ako greš z menoj do tja, kamor te popeljem.«

»Radoveden sem na obed, ki mi ga hočeš pripraviti,« reče medved nevrjetno in odkima z glavo.

»Le tiho bodi in zaupaj mi!« prigovarja lisica. »Vem namreč za velik bučelnjak, kjer je mnogo strdi in kjer se lahko po volji nasrkaš sladke jedi.«

»Že vem, kaj hočeš,« odkimuje medved. »Ti bi me rada speljala na led. Rada bi me zavedla kam, kjer bi me doletelo kaj slabega ali neprijetnega. Dobro namreč vem, da so bučelnjaki vedno blizu hiš, in tamkaj so ljudje, ki mi niso posebno prijazni. Ti bi me zasačili in mi pošteno namlatili grbo. Iz te moke ne bo kruha; ne grem tja.«

»Ne bodi neumen,« se huduje lisica. »Ker vidim, da mi ne vrjameš, grem sama pred teboj. Za meno j bodeš menda vendar lezel. Brez skrbi sva, kaj ti danes delajo vsi ljudje na polju.«

»Če greš povsod naprej, grem že s teboj,« reče naposled medved, misleč, da ga lisica ne more prekaniti. Toda zelo se je zmotil.

Ko korakata po gozdu, zagledata lovca ležečega v senci. Že mislita pobegniti, kar zapazi lisica, da lovec spi. Hitro reče medvedu, naj mirno postoji, sama se pa pazljivo približa spečemu lovcu. Nabita puška lovčeva je stala poleg njega, naslonjena na drevo. Na tleh pa je ležala pipa, natlačena s tobakom, in nekaj užigalic. Lisica pograbi pipo in užigalice in se vrne k medvedu. Ta jo gleda začuden, kakor bi jo hotel vprašati, čemu ji bodo te reči.

»Zdaj nama lovec ne more več škodovati,« reče lisica zvito. »Vzela sem mû vse priprave, ki jih potrebuje pri puški, kadar hoče streljati. Takoj ti pokažem, kako je ta reč.«

»Saj ti tega ne veš; to znajo le ljudje.«

»Oho, da bi tega ne znala? Saj sem že mnogokrat opazovala lovca. Le tiho bodi pa gledaj in pazi, kaj ti pokažem in povem. Kadar hoče lovec streljati, vzame to palčico, ki ima ob koncu rdečo kapico in potegne z njo po drevesu. Takoj začne goriti palčica, kakor vidiš tukaj. Potem vzame lovec to zvito reč v usta, vtakne gorečo palčico v njo ter tako dolgo vleče z usti, da se začne kaditi — kakor vidiš zdaj. Nato vzame puško v roke, pomeri in pihne polna usta dima v njo, tako da se pri drugi strani pokadi, in puška — počí. Zdaj si me razumel.«

Medved, ki še puške ni prav poznal, gleda lisico debelo in ji tudi verjame debelo laž. Od tedaj naprej se ni hotel več bati lovca, kakor se ga je bal doslej. Saj mu je bila lisica vzela najpotrebnejše orožje.

Brez zapreke prideta naposled iz gozda in do bučelnjaka, kjer se je medved najprej prepričal, da ni nevarnosti.

»Najboljše je,« nasvetuje lisica, »da grem jaz v bučelnjak, ker si ti predebel. Ti boš pa zunaj pri-

vzdigoval pletene koše, kadar bom jaz znotraj jemala pogače vun.«

Medved je bil zadovoljen in je čakal, da mu dá lisica dogovorjeno znamenje. Ko se to zgodi, pridvigne medved enega izmed bučelnih košev. Vse bučele se usujejo vanj in ga jamejo razdražene pikati. Lisica se je bila pa dobro skrila v bučelnjaku. Medved, boječ se za oči, mora mežati, tolaži se pa z mislijo, da bo pozneje dobro poplačan s sladko strdjo.

»Le hitro jemlji pogače vun,« opominja lisico, »da sva kmalu gotova.«

Da bi lisica še huje varala medveda, zdihuje venomer: »O joj — o joj!« Medved naj bi mislil, kako tudi njo pikajo bučele. Čez nekaj časa pridrvi lisica vun z majhno pogačico, jo vrže pred medveda in se začne valjati kakor v bolesti po tleh.

Medved, hoteč jo tolažiti, jo pomiruje: »Le pomiri se, lisičica! Poglej sem, kako so opikale mene te nesrečne bučele. Ves sem že zatekel. Sicer sem že vajen takih nadlog, toda s tako hudimi bučelami še nisem imel opraviti. Nič ne škoduje, ker nisi dobila več pogačic, imela si vsaj dobro voljo. Dobim si že sam še kaj več.« Pa hitro privzdigne drugi koš in vzame vun cel kup pogač.

Ves opikan se vrne medved nazaj v gozd, vesel, ker si je vsaj nekoliko potolažil hudi glad.

Nemila usoda mu pa ni odločila več dolgega življenja. Kriva je bila zvita lisica, ki si je mislila zdaj, ko je začela vedno huje in huje otekati medvedova glava: »Čas je, da ga zapustim. Ne vidi že skoraj celo nič; išče naj si sreče sam.«

Prav lepo se torej poslovi od medveda, želeč mu srečne poti.

(Konec prih.)

Šaljivo vprašanje.

Kaj je, če pade dimnikar v sneg?

Dvokrižna zastavica.

(Priobčil „Internus“.)

1	2
3	4
5	6

Mesto številk postavite zloge, pa dobite besede tega-le pomena:

1 - 2	pokrivalo.	6 - 5	osebni zaimek v tretjem sklonu.
1 - 3	tečna hrana.	6 - 3	svojljni zaimek.
1 - 6	mesto v Sveti deželi.	5 - 4	žensko ime.
2 - 3	živinska hrana.	5 - 3	sv. daritev.
2 - 4	izhlapevanje.	5 - 2	podroben zemljevid.
3 - 4	zmes raznih reči.	4 - 2	preprosto blago
4 - 5	del telesa.	4 - 1	svetopisemska beseda.
4 - 6	boleča poškodba telesa.	3 - 2	noga nekaterih zveri.
5 - 5	spošt. prijazen nagovor.	3 - 1	polna pest (perišče).
5 6	predpoda presvetega Rešnjega Telesa.	2 - 2	spošt. prijazen nagovor.
6 - 6	skrajšano žensko ime.	2 - 1	vzvišen prostor.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Vabilo na naročbo.

Kakor v prejšnjih letih, tako bo tudi letos „Angelček“ prinašal mnogo lepega in koristnega berila; posebej se bo pečal spratiko in cerkvenim letom.

„Angelček“ izhaja kot brezplačna priloga „Vrtcu“, a se lahko naroča tudi posebej za 1 K 10 v na leto. (Kdor naroči 10 iztisov skupno, dobi 1 izvod povrhu. Naročnina se pošilja z naslovom: **Anton Kržič**, c. kr. profesor, ali pa **upravništvo „Vrtca“** v Ljubljani, Sv. Petra cesta 78. Tam se tudi dobi letnik 1908 po 1 K, vezan. Vsi prejšnji letniki razen I. pa se dobe v „**Kat. Bukvarni**“ po 80 v, vezan.)